

AJUNTAMENT DE RODA DE TER

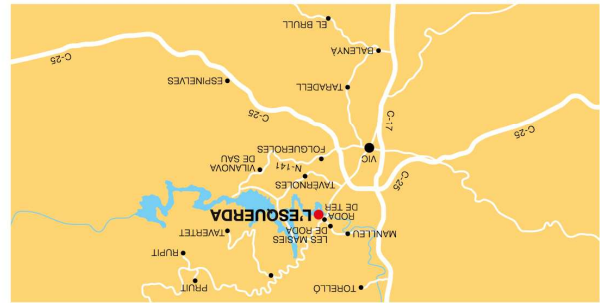
Per a més informació:
 Museu Arqueològic de l'Esquerda
 Av. Pere Bauter, s/n
 08510 Roda de Ter
 Tel. 93 854 02 71
 a/e: m.a.esquerda@rodadeter.cat
 www.lesquerda.cat

Ajuntament de Roda de Ter
 Plaça Major, 4
 08510 Roda de Ter
 Tel. 93 850 00 75
 www.rodadeter.cat

Molt important!
 La conservació del conjunt arqueològic de l'Esquerda, i que la visita al jaciment sigui agrada-ble, també depèn de vosaltres. Us preguem que tingueu una actitud respectuosa envers les restes arqueològiques.

Horaris
 Obert permanentment.
 Museu:
 de dimarts a divendres: d'11 a 13 h.
 Dissabtes:
 de 17 a 19 h. (de maig a octubre)
 de 18 a 20 h. (de novembre a maig)
 Diumenges i festius: de 12 a 14 h.

Llocs pròxims d'interès:

- **Roda de Ter.** Font medieval sobre el Ter. Església parroquial de Sant Pere de Roda (s. XVIII, remodelada els anys 40) i capella del Sol del Pont. Ruina literària de Miguel Martí i Fol.
- **Les Masies de Roda.** Diverses masies amb valor històricoartístic. Monestir benedictí de Sant Pere de Casseres (s. XI). Al sector de Salou, l'església de Santa Magdalena de Conangle (s. XIII) i el castell medieval de Savellana.
- **Vic.** Temple romà, Plaça porxada (El Mercadal), nucli antic ben conservat, catedral neoclàssica amb pintures de Sert.
- **El Brull.** Fortificació ibèrica del Turó del Montgròs (s. VI-VI ac). Església de Sant Martí (s. XI). Restes del Castell del Brull (s. XII).
- **Malla.** Església parroquial de Sant Vicenç (s. XI-XII) on hi ha el monument funerari ibèric (s. II ac), d'influència clàssica.
- **Santa Maria de Corcó - L'Esquerda.** Nucli de Cantongrés. Esglésies parroquials romàniques de Sant Martí Sescores i Sant Julià de Cabrera. Santuari de la Mare de Déu de Cabrera i restes del castell.
- **Rupi.** Poblatió típica amb portals dovellats i finestres gòtiques.

Vista aèria del jaciment de l'Esquerda. (Foto: M. Rocafiguera)

LA HISTÒRIA

El jaciment ibèric i medieval de l'Esquerda (Masies de Roda-Roda de Ter, Osona) està situat en un dels meandres que fa el riu Ter abans d'endinsar-se a les Guilleries, en direcció a Girona. En la península, envoltada pel riu i flanquejada per l'est i l'oest per pronunciats espadats, ja hi ha ocupació humana des del segle VIII aC, en el període del bronze final. Aquest lloc fou habitat després en el període ibèric (s. V aC-s. I aC) i en època medieval (s. VIII dC-1314). Durant el període ibèric es basteix un poblat fortificat, un *oppidum*, tancat pel seu cantó nord per una muralla potent, amb dues torres massisses de pedra, que flanquegen la porta d'entrada al poblat i el carrer principal, orientat de nord a sud. D'aquest, en surten altres car-

ters en direcció est-oest, que creen un urbanisme reticulat ajustat a les característiques d'una clàssica planta hipodàmica. La zona excavada entorn de la muralla s'ha identificat com una àrea tecnològica. Al segle III aC aquest potent conjunt va ser destruït i fins al segle II aC no es tornà a edificar una nova muralla, uns metres més endavant que l'antiga i amb els fonaments sobre els seus enderrocs. Aquesta muralla serà reutilitzada en època medieval. L'Esquerda és un dels jaciments ibèrics, excavats fins ara, més interessants de la comarca d'Osona, per cronologia, extensió i per la seva situació geogràfica a la zona central de la comarca, que li permet un domini estratègic excel·lent d'aquest territori. Els seus habitants pertanyien a la tribu dels ausetans, que ocupava l'actual comarca d'Osona i les àrees veïnes de les Guilleries i la Garrotxa.

L'ocupació ibèrica va acabar al segle I aC, moment en què s'abandona el lloc després d'una destrucció que s'ha pogut constatar a nivell arqueològic. Van haver de passar uns quants segles fins que de nou hi hagué rastres d'ocupació humana a l'indret, ja en el món medieval. La primera cita documental, es troba en un escrit d'origen carolingi de l'any 826, els Annals del rei Lluís el Pietós, on s'esmenta que Aissó, líder d'una revolta antifrànca, va destruir "Roda ciutat". De fet, els documents sempre parlen de Roda ciutat per anomenar l'Esquerda, fins al segle XI, moment en què es canvià pel de parròquia de Sant Pere de Roda. Les excavacions arqueològiques sistemàtiques portades a terme al jaciment de l'Esquerda des de 1977 estan vinculades a la Universitat de Barcelona i a la Generalitat de Catalunya. Els treballs en el sector

medieval han permès identificar els testimonis corresponents als diferents moments d'ocupació, esmentats també pels documents. A banda d'una sèrie de forats de pal excavats a la roca, atribuïbles a l'ocupació carolíngia i relacionats amb estructures de fusta, trobem restes d'una antiga església preromànica al mateix emplaçament que la romànica del segle XI, una zona de necròpolis al voltant de l'edifici religiós, amb tombes de diferents èpoques (s. IX-XIV), i el poblat pròpiament dit, les restes del qual, estan organitzades entorn a la plaça i al carrer amb orientació nord-sud. La majoria de les cases que avui es poden veure pertanyen als segles XII-XIII. El poblat medieval de l'Esquerda fou abandonat definitivament l'any 1314, després que enmig de lluites feudals entre els Cabrera, senyors del lloc, i el poder reial, es destruís violentament l'antic poblat de Roda, l'origen de l'actual Roda de Ter.

L'Esquerda

Roda de Ter

Museu d'Arqueologia de Catalunya

